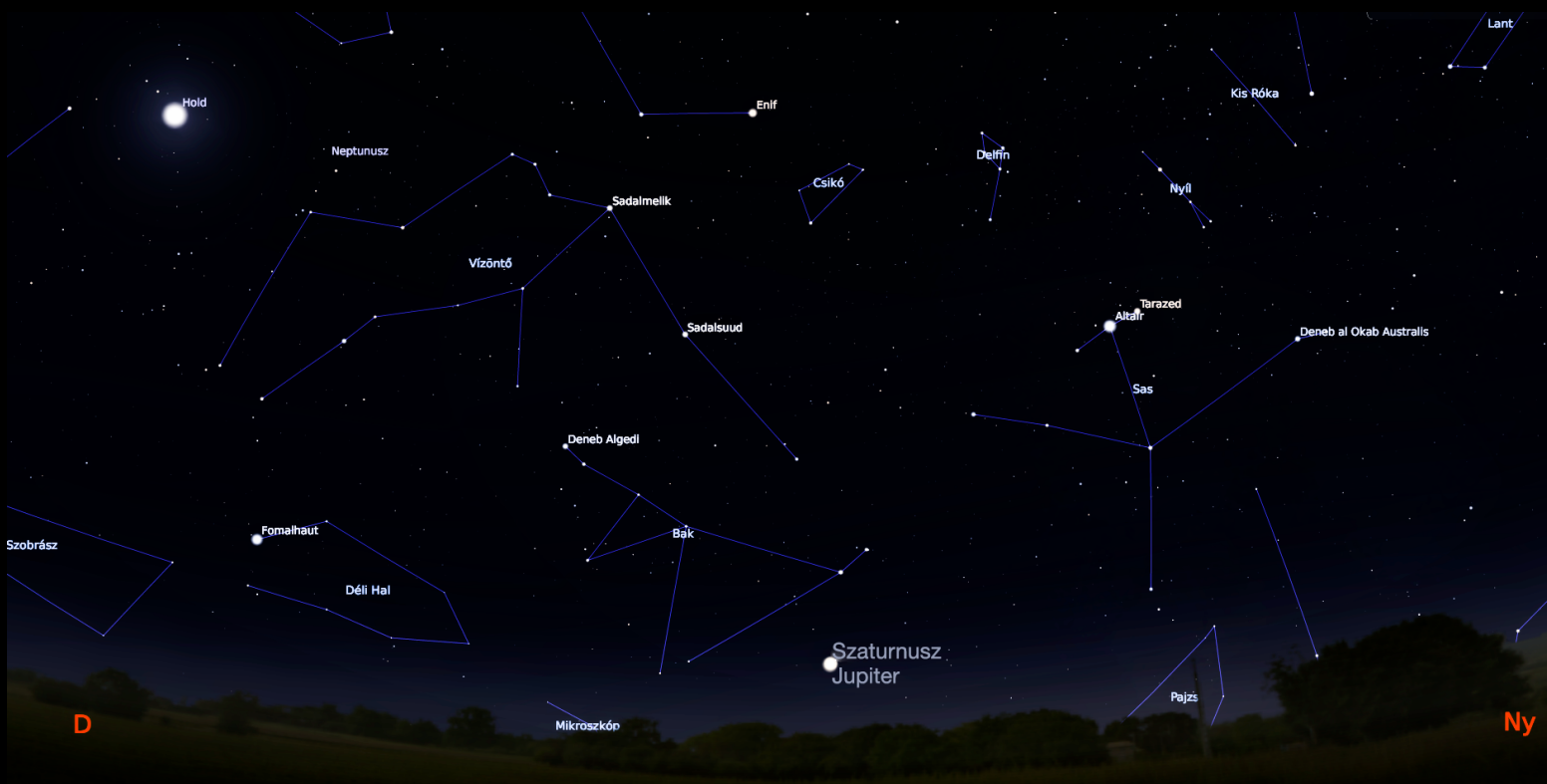


MÉG PÁR SZÓ A BETLEHEMI CSILLAGRÓL

Megannyi híradásból halljuk, hogy e napokban sötétedéskor, a nyugati égbolton két egymáshoz közeli, tündöklő égitestet pillanthatunk meg: a Szaturnuszt és a Jupitert. E bolygók látszólagos közelsége december 21-én a legkisebb, alig 0,1 fok távolságra fénylenek egymástól. Lesznek akik nem is két égitestnek, hanem egy ragyogó csillagnak látják majd a két bolygót. Ilyen szoros együttálásra 1623 óta nem volt péda.



A bolygóegyüttálás 2020. december 21-én, Magyarországról nézve

Lassan már közhely: Kepler felvetette, hogy a napkeleti bölcseket vezető csillag is e két bolygó együttállása volt. A prágai csillagász óta pedig egyre népszerűbb ez a hipotézis. Persze nem árt a történetet árnyalt, körültekintő vizsgálat alá vetni: csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy a betlehemi égen.

Máté evangéliuma 2. fejezete szerint:

Amikor pedig megszületik vala Jézus a júdeai Bethlehemben, Heródes király idejében, ímé napkeletről bölcsek jövének Jeruzsálembe, ezt mondván: Hol van a zsidók királya, aki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövének, hogy tisztességet tegyünk neki.

NAPKELET BÖLCSEI

Hogy a betlehemi csillag mibenlétét megértsük először is próbáljuk meg tisztázni: vajon kik is azok a napkeleti bölcsek? A babilóniai és a perzsa elit kiemelkedő alakjai voltak azok a tudósok, akiket magus, (magosz - μάγος) néven említ Máté evangéliuma. Kézenfekvő, de felületes megoldás lenne magarra mágusnak fordítani, hiszen e káldeus bölcsek intellektuális teljesítménye galaktikus távolságban van korunk asztrológusainak színvonalától. Még akkor is, ha a diplomáciai és politikai tanácsadó feladataik mellett okkult praktikákat is folytattak. Leginkább olyan tudósoknak kell látni őket, akik a természeti jelenségeket csak történelmi kontextusban és spirituális térben tudták és akarták értelmezni. Nekik evidens volt, hogy egy nagyhatású uralkodó - jelen esetben a zsidók királya - megszületéséről a csillagos ég üzenjen.

A Jézus korabeli magoszok is tudhattak a zsidóság babilóniai fogságában (valamikor i.e. 600 körül) nagy karriert befutott héber próféta, Dániel írásairól. Ő - többek között - korának káldeus csillagászinak előljárója, a *legfőbb magus* volt. Egyes rabbinikus hagyományok szerint maga Dániel is végzett csillagászati megfigyeléseket és számításokat; ezek ismerete afféle munkaköri feltétel volt a babiloni udvarban. Persze Dániel próféciai nem a pogány kultuszokhoz, hanem a héberek istenképéhez kötődnek, ugyanakkor csillagászati periódusok logikája is megfigyelhető bennük. Dániel - vagy ahogy a babilóniai udvarban hívták, Balthasar - könyvében írt a zsidó király és Messiás eljövételéről és annak időpontját is előrevetítette. Nem életszerű feltételezni, hogy ezeket az írásokat ne ismerték volna a káldeus magoszok későbbi nemzedékei.

A betlehemi csillag történetének idején Babilon városa már elvesztette jelentőségét, és egyre kilátástalanabb harcot vívott mind a terjeszkedő sivatag, mind a történelem viharaival. A hanyatló metropolisz szebb napokat látott tornyában (a zikkurat egykor 90 m magas volt, de ezekben az időkben már romos), napkelet bölcsei ugyan még végezték megfigyeléseiket, de egyre nagyobb kiábrándultság közepette. Megcsömörlöttek saját misztériumaiktól, okkult praktikáiktól és bálványimádó kultuszaiktól. Ugyanakkor ők, akik egész életükben az eget, a jövőt és a spirituális igazságokat fürkésztek, nagyon mélyről éheztek és várták azt a pillanatot, amikor az örökkévalóság sátrat ver a Földön, és feltűnik a Nagy Király.

Ebben a történelmi enteriőben kelnek hát útra a bölcsek. Fontos megemlítenünk, hogy a Biblia nem említi a számukat, csupán azt, hogy többen voltak. Egyesek szerint népes és feltűnő társaság lehettek, hiszen Júdea provincia pezsgő karavánforgalmából csak ilyen zárandok csoport tűnhetett ki. Érvelésük szerint három magányos káldeus csillagász nem okozott volna akkora felbolydulást Jeruzsálemben és Heródes udvarában, mint amiről Máté evangéliuma beszámol:

Heródes király pedig ezt hallván, megháborodék, és vele együtt az egész Jeruzsálem.

A magoszok számán túl azok neveit sem ismerjük, hiszen a Szentírás nem említi őket. Gáspár, Menyhért, Boldizsár csak későbbi tradíciók szülöttei. Talán azért sem nevezi meg őket a Biblia, mert a káldeus csillagászok rendjében előírás volt az anonimitás. Ritkán írták alá feljegyzéseiket és többnyire nem mutatkoztak be senkinek.



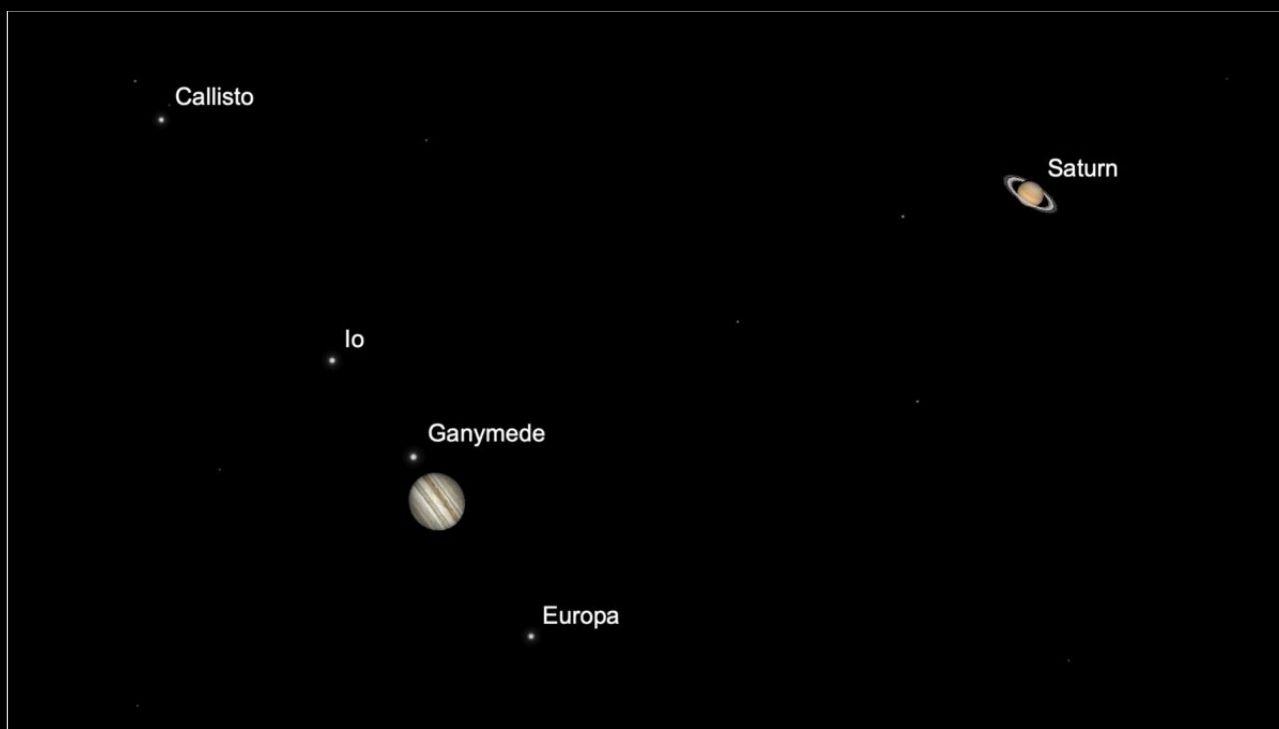
Bolygóegyüttállítás i.e. 7 december 1., Jeruzsálemből nézve, a betlehemi úton

ANNO DOMINI

Történészek heves vitákat folytatnak arról, hogy a Názáreti Jézus születése pontosan mikor is volt. Az bizonyosnak tűnik, hogy nem időszámításunk kezdetén. Az Augustus császár idejében megtartott népszámlálás, Heródes király uralkodása és Cirénius szíriai helytartósága a Biblia időmarkerei; ezek leginkább az i.e. 4-8 éveket jelölik ki.

Már Kepler kiszámolta, hogy i.e. 7-ben a Jupiter és a Szaturnusz bolygók együttállása alkotott ragyogó párost az égen. A magyar Teres Ágoston, a Vatikáni Csillagvizsgáló egykori munkatársa írt rendkívül alapos könyvet a témában, melyben rámutatott: a Jézus születését megelőző időszakban - a Kepler által említett bolygóegyüttállás mellett - a kor káldeus csillagászhai megannyi olyan égi jelenséget észleltek, amelyek a *saját kulturális nyelvükön* szükségszerűen egy új és nagy király születésének hírnökei voltak.

E bolygók együttállása a ma emberének nem több, mint a két égitest - Jupiter, Szaturnusz - továbbá a Föld a Nap körüli mozgásból időnként szükségszerűen adódó, látszólagos közelsége.



A 2020-as együttállás kis távcsőben nézve (a két bolygó és a Jupiter legfényesebb holdjai)

Az ókorban - lényegében valamennyi pogány nemzet kultúrájában - az égitestek mozgása mitikus jelentőséggel bírt. Az Ó- és Újszövetségben viszont súlyos bálványimádásnak tartották az asztrológiát. Így aztán igazi kuriózum, hogy a Messiás születésének történetében kiemelt szerepet kaptak napkelet csillagfejtő bölcsei.

Az ókori perzsa csillagászok Jupiterre mint a királyok bolygójára, a Szaturnuszra pedig mint Izrael csillagára tekintettek. Jól tudták, hogy időnként a két égitest látszólagos mozgása egymás felé veszi útját. Amikor i.e. 7-ben az Uralkodás és Izrael csillagai egymás felé közeledtek, ezt úgy értelmezhették: Izraelben király születik. Ráadásul abban az évben háromszoros együttállása is volt e bolygóknak, mely jelenségsor egyáltalán nem közönséges. Napjainkban utoljára 40 évvel ezelőtt volt, és legközelebb csak 2239-ben lesz újra!

AZ INTERAKTÍV CSILLAG

Ugyanakkor fontos hangsúlyoznunk, hogy számos teológus, vallástörténész és természettudós nem ért egyet Kepler állításával. Sőt a Vatikáni Csillagvizsgáló szakemberei sem osztják mindenben egykori munkatársuk, Teres Ágoston hipotézisét. Szerintük a betlehemi csillag nem természetes jelenség volt, annak magyarázatát inkább a hit és a természetfölötti világ dimenziójában kell keresni. Mint mondják, a Bibliában szereplő fényjelenség interakcióban volt a bölcsekkel: várt, mozgott, és utat mutatott.

És ímé a csillag, amelyet napkeleten láttak, előttük megy vala mindaddig, amíg odaérvén, megáll a hely fölött, ahol a gyermek vala.



Bármilyen is volt a Máté evangéliumában leírt égi jelenség háttere, mindazoknak, akiknek fontos Jézus betlehemi születésének ünnepe, most különleges karácsonyi ajándék adatik. Mert derült idő esetén, ha napnyugta után feltekintenek az égre, a nyugati horizont felé, megpillantják a csaknem egybefonódó két bolygó, a Szaturnusz és a Jupiter hol pislákoló, hol ragyogó fényét. És e szépséges égi látványosság elkalauzol minket arra a júdeai estére, amikor - a keresztény meggyőződés szerint - megszületett az igaz világosság.